

PATSIENDI JUHEND

KOMPUUTERTOMOGRAAFIA

KOMPUUTERTOMOGRAAFIA (KT) on uurimismeetod, mis võimaldab ioniseerivat kiirgust kasutades saada inimkehast kihilisi ja ruumilisi kujutisi. Uuringul kasutatav kiirguse hulk on suurem kui röntgenuuringul, mistõttu tehakse seda vaid kindlal näidustusel. Uuring teostatakse saatekirja alusel. Uuringu läbiviimine võib tervishoiuasutusesti erineda.

Võimalusel planeerida kontrastainega magnetresonantstomograafiline (MRT) uuring ja kompuutertomograafiline (KT) uuring erinevatele päevadele.

VASTUNÄIDUSTUSED

Ioniseerivale kiirgusele enim tundlik on arenev organism ja sugurakud. Ilma meditsiinilise näidustusega ei ole lubatud raseduse ajal kompuutertomograafia uuringute teostamine. Rasedusest teavitage raviarsti või uuringut teostavat radioloogiatehnikut.

Teavitage oma raviarsti ja KT-uuringu personali, kui te:

- Olete ülitundlik või allergiline joodi sisaldavale kontrastainele.
- Olete diabeetik ning tarvitate metformiini või metforali.

UURINGUKS ETTEVALMISTUS

KT-uuringule tulles palutakse Teil ära võtta üleriided ning uuritavast piirkonnast ehted, mistõttu on soovituslik uuringule tulla eheteta ning riietega, mida on lihtne ära võtta ja millel puuduvad metallidetailid. Metallesemed uuritavas piirkonnas halvendavad uuringukvaliteeti.

Pea, kaela, lülisamba ja rindkere piirkonna KT-uuringueelselt ei ole toitumisele piiranguid.

Kõhukoopa ja vaagna uuringule tulles on soovituslik vahetult enne mitte süüa. KT-uuringule tulles on oluline uuringule saabuda 15 minutit enne uuringu algust.

Kõhukoopa ja vaagna uuringu korral võib osutada vajalikuks uuringueelne vee või joodi sisaldava kontrastainelahuse joomine. Selleks annab raviarst või KT-uuringu personal Teile vastavad juhised.

UURINGU TEOSTAMINE

Uuringu ajal lamate uuringulaual, mis liigub edasi-tagasi KT-aparaadi tunnelilaadse osa sees. Kui teate, et Teil võib tekkida kitsas ruumis ärevustunne, siis teavitage sellest raviarsti või KT personali. Uuringu ajal jälgitakse teid akna kaudu ning audiosüsteemi kaudu on Teil võimalik rääkida uuringut läbiviiva personaliga. Vajadusel uuring katkestatakse.

Uuringu kestvus võib olla sõltuvalt uuringupiirkonnast 15-60 minutit. Vajadusel tuleb Teil uuringulaua liikumise ajal mõned korrad lühiajaliselt hinge kinni hoida ning on väga oluline lamada kogu uuringu toimumise ajal liikumatult, vastasel juhul võib uuring ebaõnnestuda.

Vajadusel võidakse Teile manustada kontrastainet. Sellisel juhul paigaldatakse Teie käele veenikanüül, mille kaudu süstitakse KT-uuringu ajal joodi sisaldavat kontrastainet, et tuua paremini nähtavale organite struktuuri ning võimalikke haiguslikke muutusi. Kontrastaine võib mõnikord tekitada ülitundlikkusreaktsioone. Sagedasemaks reaktsiooniks on kuumatunne, aeg-ajalt võib esineda ka iiveldust, peavalu, metallimaitset suus, oksendamist. Kõrvalmõjude süvenedes ja enesetunde halvenedes tuleb koheselt pöörduda raviarsti poole või erakorralise meditsiini vastuvõttu.

Südame pärgarterite ehk koronaararterite KT-uuring võib kesta kuni 60 minutit. Selle uuringu korral paigaldatakse Teile EKG-elektroodid ja vajadusel manustatakse pulsisageduse alandamiseks radioloog/kardioloogi juhendamisel beetablokaatorit.

UURINGU JÄRGSILT

- Kontrastaine manustamise korral eritub see kehast neerude kaudu uriiniga, mistõttu on soovituslik juua rohkelt vedelikku.
- Kontrastaine mõjutab vere- ja uriinianalüüside tulemusi, mistõttu, ärge andke 24 tunni jooksul pärast kontrastaine manustamist vere- ja uriiniproove. Igapäevaste ravimite võtmist võite jätkata vastavalt Teie raviarsti korraldusele.

UURINGU TULEMUSED

Uuringu tulemus (vastus) edastatakse Teie raviarstile. Kui Teie ravijuht on lõpetatud saate vastuseid vaadata patsiendiportaalist www.digilugu.ee.

Juhend on valminud koostöös erinevate tervishoiuasutuste radioloogiatehnikutega ja on heaks kiidetud Eesti Radioloogiatehnikute Ühingu poolt.